Ч. 220. Второк 1 (14) жовтня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостваx на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — За розрухи в Загребі. — Аґітациї на Балкані. — Розрухи в Іспанії.)

В суботу відбула ся рада міністрів, в котрій взяли участь всї члени кабінету з виїмком міністрів бар. Спенс-Бодена і ґен Вельзерсгаймба. — В конференциях провідників ческо-німецких сторонництв, які розпочинають ся завтра з дром Кербером, возьмуть участь також члени палати панів кн. Фірстенберґ і ґр. Тун. Зі сторони католицкого німецкого сторонництва прибуде імовірно др. Фукс. Всенімцї не возьмуть участи в нарадах, а ческі національні социялісти не одержали запросин. Конференциї потревають імовірно коротко. Др. Кербер представить участникам конференциї начерк свого проєкту управильнення язикових відносин в Чехії і на Мораві і зажадає на них відповіди. — Парляментарна комісия ческого клюбу скликана на 15 с. м. а повний клюб відбуде засїдане того самого дня по полудни. — В Хрудимі промавляв о ситуациї др. Герольд на зборах виборців. Зазначив він, що ческі виборцї стають тепер перед рішенем дуже відвічальним. Розходить ся о переведене неморальної засади, що нарід ческий дає собі означувати народні права противником. Лише економічні інтереси широких народних верстов і льояльність супротив держави здержували доси ческих послів від енерґічнїйшого виступу. Відтак обговорював угорску угоду, котра на єго погляд єсть політичною.

В Загребі покінчили ся оногди процеси против провідників товпи в антисербских розрухах. Провідника християньско-социяльних робітників Сіроватку засуджено на 6 місяців, а єго товаришів на кару від 3 місяців до одного року вязниці.

Підчас принятя ґр. Іґнатієва в Софії переходили македоньскі товариства з хоругвами перед бальконом, з котрого промовив ґр. Іґнатієв до зібраного народа. По дорозї стрінув ся сей похід зі старим российским ґенералом, котрий задержав похід і просив, щоби позволили єму поцїлувати публично македоньский прапор, що й стало ся на улици серед товпи людий. Потім принимав ґр. Іґнатієв македоньскі комітети резолюцийні. — З Македонії доносять, що межи тамошним населенем аґітатори розпускають поголоску, що цар брав лично участь в торжеснві на Шипці, що цар є за повстанєм і що на єго то приказ ґр. Іґнатієв удав ся до Софії, щоби поперти македоньске повстане. Ті поголоски викликують між Македонцями сильне вражіне.

В Іспанії, в місцевости Ля Лїнеа хотїли жандарми не допустити до робітничого віча, за що робітники обкидали жандармів камінем, з обох сторін роздались вистріли і вивязала ся правдива борба, що тревала досить довго. Трех людий убито, богато ранено. Робітники зрабували аптики. Ціле місто обсаджено війском. — З Ґібральтару доносять, що з причини розвязаня социялістичного клюбу властями, прийшло до поважних розрухів, причім социялісти стріляли на поліцию. Пятьох робітників убито, богато ранено.

Новинки.

Львів дня 13-го жовтня 1902.

— **Торжественне отворенє** року шкільного на львівскій політехніцї, відбуло ся нинї перед полуднем. В торжестві взяли участь Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пінїньский, Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. А. Потоцкий, Є. Е. п. Президент суду др. Алекс. Тхоржницкий і ин. Промову виголосив ректор проф. Фідлер, а відчит професор Теодор Тальовский.

— **Доповняючий вибір посла** до державної ради з сїльских громад виборчого округа Стрий-Жидачів-Дрогобич розписало намістництво на день 18 падолиста с. р.

— **Одноразові запомоги** на будову інтернатів при учительских семінариях уділив виділ краєвий для другого інтернату у Львові при ул. Льва Сапіги, обчисленого на 100 учеників, 12.000 кор., для інтернату в Заліщиках 10.000 кор., а на розширене інтернату в Тернополи 2.000 кор.

— **Підводи для войска.** В послїдній сесиї ухвалив сойм резолюцию візвати правительство, щоби підвисшило винагороди за підводи, які доставляють громади для войскових і публичних цїлий. Сими днями надійшла відповідь правительства, що

52)

ФОМА ҐОРДЄЄВ.

(З российского — Максима Горкого).

(Дальше.)

Фома відорвав ся від стола, випрямив ся, і все усьміхаючись, слухав лагідних, успокоюючих бесїд. Серед тих поважних людий він був наймолодший і найкрасший. Струнка єго стать, обтиснена сурдутом, хорошо відбивала від купи товстих тїл з великими животами. Єго смагляве лице, з великими очима, було правильнїйше і сьвіжійше, як набряклі, червоні писки стоячих напротив него з видом дожиданя і зачудованя. Він випняв груди наперед, стиснув зуби і розтворивши поли сурдута, засунув руки в кишені....

— О, облесними словами і удаваною лагідностию ви менї тепер уст не замкнете! — сказав він твердо і з погрозою. — Чи будете слухати, чи нї, а я буду говорити.. Вигнати мене звідси нема куди....

Він потряс головою, і піднявши плечі, заявив спокійно:

— Але коли хто пальцем доторкне.... убю! Кляну ся Господом Богом.... скілько вможу, убю!

Товпа людий, що стояли напротив него, захитала ся, як купі під вітром. Роздав ся тревожний шепіт. Лице Фоми потемніло, очи стали округлі....

— Ну говорило ся тут, що то ви уладили житє.... і що ви зробили всьо як слїд, добре і правдиве....

Фома глубоко зітхнув і з невисказаною ненавистию оглянув лиця слухачів, що нагле якось дивно надули ся, немов би спухли.... Купецтво мовчало, все тіснїйше притискаючи ся один до другого. В задних рядах хтось бурмотів:

— Про що він? Га? З письма, чи так з памяти?

— О, зволочи! — скрикнув Ґордєєв, хитаючи головою. — Що ви зробили? Не житє ви устроїли, а тюрму.... Не порядок ви завели, а ланцухи викували на чоловіка.... Душно, тїсно, повернути ся нїкуди живій души.... Погибає чоловік!.... Душегуби ви.... Чи ви розумієте, що жиєте лиш людскою кривдою?

— А то що таке? — скрикнув Резвїков, сплескуючи з досадою і гнївом руками. — Ілия Єфимов? Що то таке? Я таких бесїд не можу слухати....

— Ґордєєв! — закричав Бобров. — Не красно ти говориш....

— За такі річи ой-ой-ой — з погрозою сказав Зубов.

— Мовчи! — заревів Фома, і єго очи налили ся кровію. — Зарохкали....

— Панове! — роздав ся, як скреґіт пильника по зелїзї, спокійно-зловіщий голос Маякина. — Не руште єго!.... Дуже вас прошу.... не перебивайте.... Нехай полає.... нехай потїшить ся.... Від єго слів ви не зломите ся....

— Ну, нї, красненько дякую! — крикнув Юшков.

А побіч Фоми стояв Смолїн і шептав єму до уха:

— Перестаньте, друже! Що ви, одуріли? Они вас....

— Іди проч! — твердо сказав Фома, блиснувши на него гнївними очима. — Іди-он до до Маякина, лижи єго.... ануж-но що капне!

Смолїн свиснув кріз зуби і відійшов на бік. І купецтво один по другім стало розходити ся по пароході. То ще більше роздражнило Фому: він хотів би був прикувати їх всїх до місця своїми словами, і не міг найти в собі таких сильних слів.

— Ви устроїли житє? — крикнув він.— Хто ви? Злодії, розбійники....

Кілька осіб обернуло ся до Фоми, немов би то він їх кликав.

— Кононов! Скоро тебе за дївчину будуть судити? В каторгу засудять.... прощай, Ілия! Дармо пароходи будуєш.... В Сибір на царскім повезуть!....

Кононов опустив ся на крісло; єго лице налило ся кровію і він мовчки погрозив кулаком Фомі, і сказав хрипким голосом:

— Добре.... красно.... я того не-е забуду....

Фома побачив єго скривлене лице з дрожачими устами, і зрозумів, яким оружием ударить він найсильнїйше тих людий.

— Ха-ха-ха! Впорядчики житя! Ґушін, чи даєш милостиню сестрінницям? Давай хоч по копійці на день.... не мало, шістьдесять сїм тисяч украв ти у них.... Бобров! Чого ти на любовницю набрехав, що обікрала тебе і засадив єї в тюрму? Коли надоїла, було віддати синови.... всьо одно.... він тепер з другою тво-

в міністерстві краевої оборони виготовлено вже проект в справі достави войскових підвод в часі спокою, котрий то проект буде предложений вже на сій сесиї парляменту.

— **Зміна що-до дня виїзду до Риму.** Комітет подає до відомости, що по причинг нового розкладу їзди на кораблях відложено поїздку до Риму на середу дня 22 жовтня. Виїзд зі Львова наступить отже в середу дня 22 с. м. о годині 6 35 мін. вечером. Приїзд до Стрия о годині 8 мін. 40, до Лавочного о годині 11 мін. 50 того самого дня. а до Пешту в четвер дня 23 жовтня о год. 1 мін. 30 пополудни на дворець Ostbahnhof. Виїзд з Пешту в четвер 23 жовтня о годині 8 мін. 30 вечером. Приїзд до Фіюме в пятницю 24 жовтня о год. 5 мін. 50 пополудни. Виїзд з Фіюме кораблем до Анкони в пятницю 24 с. м. о годині 8 мін. 50. Приїзд до Анкони в суботу дня 25 с. м. о годині 6 рано. Виїзд з Анкони до Риму в суботу дня 25 с. м. о 10 годині рано. Приїзд до Риму в суботу 25 с. м. о годині 9 мін. 45 вечером. Заїзд в Римі: Hotel Anglo-Americano. Via Frattina Nr. 28. Гроші на білети можна присилати сюда ще до 15-го с. м. Кождий путник може впрочім купити собі білет сам, і прилучити ся до поїздки в одній з висше поданих стаций. або їхати і иншою рутою, а в Римі зголосити ся в готелю Anglo-Americano. День авдиенциї оголосить ся пізнійше.

— **Земля на продаж.** Три кільометри від місточка Войнилова есть до розпарцельованя 535 м. ґрунту доброго, орного, сіножати і корчунки все по 130 зр. за морґ. Близших пояснень уділить п. Василий Сметаньский в Войнилові.

— **Траґедия сьпівачки.** Могло би комусь сьмішно видавати ся. що прімадонна опери в Модені. сьпівачка Тереса Кельотті, має двох законних мужів. як би то не була так сумна істория, що бідній артистції вже підсувала гадку самоубийства. Сіньора Тереса Кельотті була в 1896 р. хористкою при міскім театрі в Модені і мала тогди 19 літ, коли віддала ся за механіка Антонія Ґоверндторе. Єї чоловік був непоправним непотрібом і картярем, що нераз на кілька неділь покидав свою жінку, а відтак нараз з'явив ся знову обдертий і босий, казав жінці поспраляти на себе річи і щез знову. В 1897 р. найдено его трупа в Панарі, значить ся, не дійстного его трупа, але якогось другого подібнісенького до него чоловіка, котрий мав навіть на собі его одїне. Механіка Антонія Ґоверндторе признано судово за помершого і вдовици по нім виставлено посьвідку смерти єї мужа. До кількох літ удало ся молодій сьпівачці стати із звичайної хористки прімадонною, що в італіяньских середних операх заняла найперше становище. До єї артистичної слави причинив ся немало неапольский капельмайстер Граміґва, за котрого молода вдовиця торік віддала ся. Аж ось нараз з'явив ся перший єї чоловік, котрого она уважала за помершого. Та ще й в якім стані! Послідний волоцюга, котрий в минувших чотирох роках жебраючи, або як він каже, яко похатник, перейшов цілу Европу! Розуміє ся, що він зрадів дуже, коли довідав ся, що его жінка, котру він покинув яко голодуючу хористку, що діставала 45 лірів місячної платні, має річно 10.000 до 12.000 лірів. Правда, що она тепер мала иншого чоловіка, але що то може его обходити. Друге супружество неважне, бо прецї перший чоловік ще жив. Надармо нещаслива прімадонна і єї муж давали похатникови тисячі лірів відчіпного, щоби він лиш десь щез і не показував ся в Італії; похатник не хоче нічого й чути та покликуєсь на свою шлюбну метрику і домагає ся, щоби жінка до него вернула. Він навіть подав вже до суду і хоче судово змусити жінку, щоби мешкало з ним разом.

— **Хто любить свою родину** а хоче єї забезпечити нехай як найскорше напише до професора Володимира Шухевича, Львів, ул. Собіщини ч. 7 і зажадає формуляря на заяву в цїли приступленя до товариства „Любов", котре завязуєсь у Львові в тій цїли, щоби подати забезпечене вдовицям і сиротам по всіх тих. що не суть державними урядниками, отже вдовицям і сиротам по сьвящениках і учителях народних, по приватних официяліс ах, по ріжнородних писарях, дяках, дрібних промисловцях, і т. п. Членом тов. „Любов" може бути кождий, а тим самим користати з обезпеченя може кождий, хто зложить одноразове вписове, і буде вплачувати в цїли обезпеченя вдовиної ренти до кінця свого житя, а в цїли обезпеченя сирітскої ренти через 4 роки відповідні премії.

Ось примір: 1) 30-літний муж хоче обезпечити своїй 25-літній жінці 500 К річної ренти; на те мусів би він зложити одноразово вписового 2 К, а надто річно 106 К 15 с., або місячно по 9 К 40 сот. 2) 30-літний батько хотів би обезпечити своїм 3 дітям, в віку 2, 4 і 6 років по 200 К річних рент. На се мусів би він вплачувати через 4 роки по 83К 22 сот. або місячно по 7 К 66 сот. Кожде з обезпечених дїтий отримало би на случай смерти батька по 200 К річно аж до скінченя 20 року житя.

Головні користи, які подасть товариство „Любов" своїм членам, суть: 1) можливо найнизші річні премії, яких не дає ніяке товариство обезпечень; — 2) можність вплачуваня премій в місячних чверть- або піврічних ратах; — 3) 30-дневу проволоку до вплачуваня премій; — 4) виплату обезпечених рент зараз по сзначенім речинци; — 5) виплату рент без ніяких потручень; — 6) виплату рент в місячних ратах з гори; — 7) звільнене від всяких податкових і стемплевих належитостий; — 8) видане членьскої книжки тільки за зворотом власних коштів (1 К); (книжка тота заступає дорогі поліси инших товариств); — 9) вписового лише 2 К від кождих обезпечених 500 К; — 10) редукция, зглядно зворот вплачуваних премій на жадане обезпеченого; — 11) забезпечені ренти вдовині і сирітскі не підпадають після закона ніколи і ніякій екзекуциї.

До введеня в житє товариства „Любов" вимагає державний закон, аби зголосило ся що найменше 200 людий з заявою, що бажають заснованя такого товариства, а в данім случаю хотять користати з его обезпечень. Хто любить свою родину і хотів би ій забезпечити будучність нехайже як найскорше приступає до згаданого товариства.

єю зробив знакомість... А ти не знав? Ех, товста свине.... ха-ха! А ти, Луп, отвори знов веселий дім, та й лупи там гостий як лико.... Потім тебе чорти облуплять, ха-ха!... З такою благородною пикою добре бути злодієм!.... А кого ти тоді убив, Луп?

Фома говорив, перериваючи свою бесіду злобним, голосним реготом, і бачив, що его слова добре доймають тих людий. Перше, коли він промавляв до них всіх, они відвертали ся від него, відходили на бік, збирали ся в громадки і здалека гляділи на свого обвинителя згірдними і злими поглядами. Він бачив усьмішки на їх лицях, він відчував в кождім їх порушеню щось легковажного і розумів, що его слова, хоч і гнівають їх, однако не доймають так глубоко, як би він того хотів. Всьо то охолоджувало его гнів і вже в нім будила ся гірка сьвідомість неудачі свого нападу на них... Але як лиш він заговорив о кождім з окрема, відношене слухачів до него скоро і різко змінило ся.

Коли Кононов тяжко сів на крісло, немов би не видержав тягару суворих слів Фоми — Фома замітив, що на лицях декотрих з купців появили ся їдкі і злобні усьмішки. Він учув чийсь притакуючий і здивований шепіт:

— Ух, здорово!

Той шепіт додав сили Фомі і він певний себе, почав пристрастно кидати докори, насьмішки і обиди на тих, що попадали єму на очи. Він радістно ричав, видячи, як ділають его слова. Єго слухали мовчки, уважно; кілька осіб приблизило ся до него....

Роздавали ся протестуючі оклики, але не голосні, короткі і кождий раз, коли Фома викрикував чиє імя, всї мовчали і слухали та злорадно скоса поглядали в сторону обвинюваного товариша.

Бобров заклопотано сьміяв ся, але его маленькі очка вертіли Фому як сверлики. А Луп Резніков, вимахуючи руками, неповоротно підскакував і задихуючись говорив:

— Будьте сьвідками.... А то що таке? Ні-ї! Я того не дарую! Я до мирового судиї.... А то що таке? — І нараз він тонким голосом запищав, протягнувши руки до Фоми: — Звязати его!

Фома реготав ся.

— Правду не звяжеш, брешеш. Она і звязана не заніміє....

— До-обре! — тягнув Кононов глухим надірваним голосом.

— Ось, панове купці! — задзвенів Маякин. — Прошу любувати ся, ось він який!

Купці один за другим приближали ся до Фоми і на лицях їх він бачив гнів, цікавість, чувство злобного вдоволеня, страх....

Котрийсь із тих скромних людий, серед котрих він сидів, шептав Фомі:

— Так їх!... Дай вам, Господи.... Валіть їх! То буде вам почислене....

— Робустов! — кричав Фома. — Чого сьмієш ся? Чого такий радий! Будеш і ти на каторзі....

— Викинути его на берег! — нараз заверещав Робустов, зриваючи ся на ноги.

А Кононов кричав до капітана:

— Назад! До міста! До ґубернатора....

І хтось переконуючого, дрожачим від збентеженя голосом, говорив:

— То умисне.... То з підмови... Научили его... напоіли, аби був відважнійший....

— Ні, то бунт!

— Вяжи его! Просто, вяжи его!

Фома вхопив фляшку з шампаньского вина і замахнув нею у воздусї.

— Уступіть ся! Ні, вже видко прийдесь вам послухати мене....

Він знов з веселим гнївом, стративши розум на вид того, як корчили ся і кидали ся ті люди під ударами его бесїд, почав викрикувати імена і уличні лайки і знов сердитий гамір трохи притих. Люди, котрих Фома не знав, гляділи на него з цікавостию, притакували єму, а деякі навіть тїшили ся. Один з них, маленький, сїдий старушок з червоними лицями і мишачими очками, нагле обернув ся до обиджених Фомою купців і солодким голосом заспівав:

— То з доброго серця слова! То.... нічого! Треба перетерпіти.... Атже ми грішні! Чей же треба правду говорити, ми дуже...

На него скричали, а Зубов навіть ударив его плече. Він низько поклонив ся і щез в товпі....

— Зубов! — кричав Фома. — Кілько ти людий з торбами пустив? Чи снить ся тобі Іван Петрів Маякинніков, що удавив ся ізза тебе? Чи правда, що ти кождої неділї з церковної таци десять рублів крадеш?

Зубов не надіяв ся нападу і остовпів на місци з піднятою до гори рукою. Але відтак він запищав тонким голосом, дивно підскочивши на місци:

— А! Ти й мене? І, і мене?

І нараз надувшись, він з лютию почав грозити кулаком Фомі та пискливим голосом закричав:

— Рече безумец в сердці своем: нїсть Бог!... До архієрея поїду! Фармазон! Каторга на тебе!

Заколот на пароході ріс і Фома на вид тих розлючених, заклопотаних, обиджених ним людий почував себе якимсь казочним героєм, що побиває потвори. Они вертіли ся, розмахували руками, говорили щось один до другого, одні червоні від гніву, другі блїді, всї однаково безсильні спинити потік его знущень над ними.

— Покликати службу! — кричав Резніков, торгаючи Кононова за плече. — Що ти, Ілия? Запросив нас на посьміховище?

— Против одного щенюка... — пищав Зубов.

Коло Якова Тарасовича Маякина зібрала ся товпа і слухала его тихої бесїди покивуючи зі злобою головами.

— Ділай, Якове! — голосно відозвав ся Робустов. — Ми всї сьвідками .. скоро!

І над загальним криком роздавав ся грімкий, караючий голос Фоми:

— Ви не житє устроїли, ви помийницю зробили! Багно і гниль сотворили ви своїми ділами. Маєте ви совість? Памятаєте на Бога? Пятак, ось ваш Бог! А совість ви прогнали... Куди ви єї прогнали? Кровопийці! Чужою

Конкурс.

Головний видїл товариства „Просьвіта“ у Львові оголошує отсим конкурс „Михайлових премій“ на драматичний твір і повість з історичної минувшини України-Руси і в тій цїли подає условя конкурсу:

§ 1. а) Премія 1100 (тисяч і сто) корон, зложена на руки товариства „Просьвіта“ у Львові, призначена на оригінальну драму або траґедию з історичного житя України-Руси;

б) Премія 700 (сїмсот) корон, призначена за оригінальну повість з історичного житя України-Руси.

§ 2. Конкурсом править товариство „Просьвіта“; оно оголосить отсї правила по усїх народно-руских часописях і у двох польских: однїй у Львові, другій у Варшаві або Петербурзї.

§ 3 Речинець конкурсу однорічний з того дня, як буде оголошена перша оповістка. Коли-б в часї одного року не прислано відповідних творів, тогдї оголосить ся новий конкурс на дальший один рік і т. дальше, доки не насвіють твори достойні премії.

§ 4. Задля суду над присланими на конкурс творами і для присуду премій товариство „Просьвіта“ зложить Раду, до якої покличе: голову тов. „Просьвіта“ зглядно єго заступника, фондатора премії, двох професорів рускої мови і письменьства на львівскому унїверситетї, професора руської мови на черновецкому унїверситетї, професора всесьвітної історії на львівскому унїверситетї і двох членів товариства „Просьвіта“. В разї, колиб котрий небудь з членів запрошених до суду, вибору не приняв або зрік ся, тов. „Просьвіта“ прислугує право, покликати на єго місце кого иншого. Суд обовязаний оголосити вислїд конкурсу найпізнїйше в пів року по речинци, призначенім для присилки творів.

§ 5. До конкурсу належить приймати оригінальні, ще недруковані і не давані на сценї твори Русинів з цїлого обширу українсько-руских земель.

§ 6. Автор не підписує на творі свого імени і прізвища, лише подає девізу. Своє імя і прізвище присилає автор в замкненій коверті, яку конкурсовий суд вітворить лише тогдї, коли творови буде присуджена премія.

§ 7. Зміст драми, чи траґедиї, чи повісти, повинен бути історичний, взятий з епохи дружинно-вічевої, руско-литовскої, або козацкої; подія мусить бути дїйсно-історичною. Характер і кольорит драми, траґедиї, чи повісти, повинен відповідати історичним і етноґрафічним умовам свого часу. Тенденция має переходити через весь твір виразно, мусить бути патріотичною, але не образливою для сусїдних народів.

§ 8. Мова дїячів драми, чи траґедиї, чи повісти, повинна бути чистою українсько-рускою; она мусить відповідати часови, змістови, обставинам дїї і вдачі дїячів. В творі не вільно уживати жадного тривіялїзму. Треба уважати, щоби мова відповідала формам народного синтаксису. За взірцї мови треба взяти: а) Історичні пісні, видані в Києві Антоновичем і Драгомановим, б) Українські приказки, видані Номисом, в) судові і инші історичні документи, і д) Шевченкові твори

§ 9. Письмо творів, присланих на конкурс, мусить бути виразне і читке, писане по змозї не власною рукою автора. Зміст і оцінка творів можуть бути оголошені друком доперва по рішеню конкурсу.

§ 10. Твори членів конкурсового суду не будуть преміовані.

§ 11. Преміована драма чи траґедия хоть і буде авторовою власностию, але автор не мати-ме права заборонити давати її на сценї рускего театру.

§ 12. Автор обовязаний преміовану драму чи траґедию чи повість видрукувати в протягу року, після присудженя премії. В противнім разї право першого накладу прислугує товариству „Просьвіта“. В друку не вільно авторови робити ніяких змін так під оглядом змісту, як і тенденциї.

Всї твори належить присилати під адресою: „Товариство „Просьвіта“ у Львові, Ринок, ч. 10.

За головний видїл Тов. „Просьвіта“:

Юл. Романчук — голова. *Роман Дудиньский* — секретар.

Телеґрами.

Чернівцї 13 жовтня. В Дорна Ватрі, місцевости купелевій, вибух сильний огонь і знищив більшу часть купелевого заведеня.

Софія 13 жовтня. Ґенерал Зончев увязнений в Дренові утік звідтам і удав ся до Македонії.

Петербург 13 жовтня. В Естонії ширить ся з великою силою джума. Місто Йокогаму узнано заджумленим.

Прага 13 жовтня. Слїдство заряджене з причини дефравдациї в касї задатковій сьв. Вячеслава виказало брак 1,340.000 К в готівцї і 2,000.000 К в векслях. На покрите тої суми єсть ледве 100.000 М.

Надіслане.

силою живете... чужими руками працюєте! За всьо то заплатите ви!... Здихати будете, всьо почислить ся вам! Всьо, до одної каплї сльоз... кілько народа кровію плакало від великих дїл ваших? І в пеклї вам, дрантю, нема місця після ваших заслуг... Не в огни, а в кипучім болотї будуть вас варити. Віками не позбудете ся мук... Кинуть чорти вас в кітли і наллють туди... ха-ха ха! наллють! ха-ха-ха! Поважане купецтво... впорядчики житя... о чорти!

Фома залив ся голосним реготом і вхопивши ся за боки, захитав ся на ногах, високо закинувши голову.

В тій хвили кількох людий скоро переморгнулось, відразу кинули ся на Фому і здавили єго своїми тїлами. Почала ся тяганина...

— Зло-вивсь! — крикнув хтось задиханим голосом.

— А! Ви так?— хрипло скрикнув Фома. З пів минути цїла купа чорних тїл метушила ся на однім місци, тяжко тупаючи ногами, і з неї роздавали ся глухі окрики:

— Вали єго на землю!...

— Руку держіть... руку! О-ой...

— За-а бороду?

— Дай серветн... серветами вяжи...

— Кусати?

— Так! Шо? Ага-а!

— Не бий! Не сьмій бити...

— Готов!...

— Здоровий!...

— Віднесемо єго сюди... під стїну...

— На вітерепь... хе хе!

Фому гаком відтягнули під стїну капітаньскої каюти, положили і відійшли від него, поправляючи на собі одяг і обтираючи зіпрілі лиця. Він, утомлений борбою і обезсилений встидом своєї поражки, лежав мовчки, розторганий, замараний в чімсь, сильно звязаний по руках і ногах серветками і полотенцями. Налитими кровію, круглими очима він глядів на небо, єго погляд був тупий і мутний, як у дурноватого, а груди піднимали ся нервово і тяжко...

Тепер прийшла черга знущати ся над ним. Розпочав Зубов. Він підійшов до него, торкнув єго ногою в бік і солодким голосом, цїлий здрогаючи від радости, спитав:

— Що, пророче славний, га? Тепер закоштуй, яка солодка вавилоньска неволя, хе-хе-хе!

— Погоди — хрипким голосом сказав Фома, не глядячи на него. — Погоди... відвічну... Язика ви менї не звязали... Але кажучи то, Фома вже розумів, що більше він нїчого не може нї зробити нї сказати. І не тому не може, що єго звязали, а тому, що згоріло в нїм щось і в души єго стало темно і пусто...

До Зубова підійшов Резніков. Відтак один за другим стали наближати ся й инші... Бобров, Кононов і ще кількох з Яковом Маякиним поперед відійшли на перед корабля розмавляючи о чімсь тихо і поважно.

Пароход повною силою пари ішов до міста. Від потрясеня єго на столах дрожали і дзвенїли фляшки і той дзвенячий, жалібний звук чув Фома яснїйше як всьо. Над ним стояла товпа людий і говорила єму погані, обидні річи.

Але лиця тих людий бачив Фома як крізь мраку і слова їх не доймали єго серця. В нїм, з глубини єго души, росло якесь велике, гірке чувство; він слїдив за єго ростом і хоч ще не розумів єго, але вже відчував щось тужне, щось понижаюче...

— Ти подумай, ти очайдуху... що ти наробив з собою? — говорив Резніков. — Яке тепер буде твоє жите? Атже тепер нїхто з нас плюнути на тебе не схоче!

— Що я зробив? — старав ся зрозуміти Фома. Купецтво стояло довкола него збитою темною масою...

— Ну — сказав Ящуров — тепер, Фома, твоє дїло скінчене.

— М-ми тебе... — тихо пробурмотїв Зубов.

— Розвяжіть! — сказав Фома.

— Ну, нї! Красненько дякуємо.

— Розвяжіть...

— Красно! Полежиш і так...

— Покличте хрестного вітця.

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).